

Hyvät Mikkelin kaupunginhallituksen jäsenet

Me allekirjoittaneet haluamme tuoda esille huolestamme Kaakkois-Suomen lomituspalveluiden toimivuudesta:

Maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 1 § (30.12.2015/1663) mukaan

Maatalousyrittäjän lomituspalvelujen tarkoituksena on tukea maatalousyrittäjän sosiaaliturvan toteutumista, työssä jaksamista ja työurien pidentymistä. Maatalousyrittäjän lomituspalveluja ovat vuosilomalomitus, sijaisapu ja maksullinen lomittaja-apu.

Maatalousyrittäjälle järjestetään lomituspalveluja hänen valintansa mukaan:

- 1) osoittamalla hänelle maatalouslomittaja;
- 2) korvaamalla maatalousyrittäjän itse hankkimista lomituspalveluista aiheutuneita kustannuksia palvelujen tuottajalle.

Lomatoimen päätehtävä on käsitellä maatalousyrittäjien vuosiloma-anomukset ja järjestää lomien ajaksi yrittäjälle lomittaja. Maatalousyrittäjän lomituspalvelujen avulla kotieläintuotantoa harjoittavan maatalousyrittäjän on tarkoitus saada sijainen hoitamaan eläimiä puolestaan, kun hän pitää vuosilomaa tai esimerkiksi sairastuu.

Lomituspalveluiden on tarkoitus tukea maatalousyrittäjän työssä jaksamista antamalla hänelle mahdollisuuden irrottautua sitovasta kotieläinten hoitotyöstä. Kaakkois-Suomen lomatoimen alueella monet maatalousyrittäjät ja useat MTK:n paikallisyhdistykset ovat todenneet, että nykyisen lomituksia järjestävän tahon toimissa lomituspalveluiden järjestäjänä lomituspalvelulain määräykset eivät toteudu ja jatkuva huoli ja murhe lomituksen onnistumisesta pikemminkin heikentää maatalousyrittäjän jaksamista.

Kaakkois-Suomen lomatoimen aloittaessa 1.1.2022 toimintansa ongelmat ovat olleet merkittäviä:

- Lomitukset eivät järjesty, lomituksia on peruuntunut jopa yrittäjän loman jo käynnistyttyä, eikä tästä ole aina ilmoitettu yrittäjälle.
- Lomittajan äkillisissä sairastumistapauksissa sijaista ei ole tarjottu. Yrittäjät ovat kuitenkin itse löytäneet lomittajia, vaikka viranomainen on sanonut, ettei tekijää löydy.
- Sijaisapulomitusta ei ole saatu järjestettyä, vaikka molemmat yrittäjät ovat olleet estyneitä töistä. Toinen tila olisi antanut lomittajan sairastuneelle yrittäjälle, mutta tämä ei sopinut lomitushallinnolle.
- Viranomaisten taholta on ainakin kahdelle ammattitaitoiselle lomittajalle annettu ymmärtää, ettei töitä alueella ole. Tämä ei pidä paikkaansa, kun tiedostamme ongelmat lomittajien saatavuudessa. Kyseiset henkilöt ovatkin muuttaneet muualle asumaan. Tämä on vain pahentanut lomittajapulaa.
- Yrittäjät epäilevät meneekö sähköisesti tehty ilmoitus lainkaan perille lomituspalvelulle ja kokevat, että lomitushallintoa on hankala tavoittaa. Lomituksen keskitetystä sähköpostista ei edelleenkään tule vahvistusta sähköpostin perille menosta. Myöskään lomahallinto ei kuittaa viestiä saapuneeksi. Tämä heikentää yrittäjien oikeusturvaa.
- Yrittäjät eivät tavoite puhelimitse lomituspalvelun henkilöstöä.
- Lomittaja saattaa vaihtua loman aikana toiseen ilman että yrittäjälle ilmoitetaan tästä.
- Edustajia lomituksen yhteistyöryhmään on hankala löytää, sillä yrittäjät pelkäävät lomitusongelmien itsensä kohdalla pahenevan, jos he tuovat omia ja muiden

kokemia ongelmia esille tapaamisissa.

Kaksi kertaa vuodessa MELA:n, lomatoimen ja tilojen edustajien kesken järjestettävissä kokouksissa käydään yleisellä tasolla läpi toimintaa, mutta aikaa ongelmien kohtaamiseen ei ole ollut. Tämän takia MELA, järjestötoimijat sekä lomituksen järjestäjätaho ovat kokoontuneet yhteisen pöydän äärelle ja yrittäneet selvittää, mistä ongelmat johtuvat ja pyrkineet ratkaisuun tavalla tai toisella. Koska nämä keskustelut eivät ole johtaneet ongelman ratkaisuun, tilanne vaatii perusteellisia muutoksia järjestelmään.

- Hätätapauksissa on saatava välittömästi viranomaiseen yhteyttä ja tavoitettavuuteen on saatava parannus.
- Lomitustoimen viranomaisen haluttomuus järjestää ja ratkoa lomituksen ongelmatilanteita on vakavaa. Parannuksia ei olla saatu aikaan, vaikka nykyinen lomitusalue on ollut toiminnassa lähes kolme vuotta.
- Keskitetty lomatoimen sähköposti ei selkeästikään toimi, sillä yrittäjät eivät saa sitä kautta yhteyttä lomituspalveluohjaajiin. Vaikuttaa siltä, että keskitetyssä sähköpostissa kukaan hallinnosta ei ota koppia vastaamisesta vaan odotetaan, että joku toinen tekee sen. Tästä syystä suorat sähköpostiosoitteet on otettava takaisin käyttöön yhteydenottomuotona.
- Outi Ruottisen tekemän tutkimuksen mukaan sekä lomittajat että yrittäjät ovat tyytyväisiä keskinäiseen yhteistyöhönsä. Molemmat tahot kokevat, että yhteistyö lomahallinnon kanssa ei toimi. Lomahallinto ei nähnyt samassa kyselyssä ongelmaa yhteistyön toimivuudessa. Tämä osoittaa, että hallinto ei ole ajan tasalla asioista ja tarvitsee koulutusta muun muassa asiakaspalvelusta ja työntekijöiden kohtaamisessa.
- Lomittajapula ei helpota, ellei työnjohto ole kunnossa. Osaavista lomittajista on pidettävä kiinni, eikä heille saa viestiä virheellisesti, että töitä ei jatkossa olisi.

Kuten yllä on todettu, ongelmat ovat jatkuneet jo kohtuuttoman pitkään. Mikäli Mikkelin kaupunki ei pysty korjaamaan tilannetta nopealla aikataululla, esitämme että nykyinen MELA:n ja Mikkelin kaupungin välinen sopimus on purettava.

5.11.2024

MTK Punkaharju

MTK Savonlinnan Seutu

MTK Enonkoski

MTK Hirvensalmi

MTK Kangasniemi,

MTK Lappee,

MTK Lemi,

MTK Luumäki,

MTK Mikkeli, (suullisesti)

MTK Mäntyharju,

MTK Pieksämäki,

MTK Puumala,

MTK Savitaipale,
MTK Taipalsaari,
MTK Rantasalmi,
MTK Juva,
MTK Joroinen,
MTK Sulkava,
MTK Parikkalan seutu,
MTK Vuoksi (Imatra, Rautjärvi, Ruokolahti)

Jakelu:

Mikkelin kaupunginhallituksen jäsenet
Mikkelin kaupunkikehitysjohtaja Jouni Riihelä, Mikkelin kaupunki
Puheenjohtaja Juha Marttila, MTK
Päivi Wallin, MELA